

[Lis Noer Holmberg]

nes nu, at såvel effektivitet som konsekvensberegninger bør indgå som noget ganske naturligt, både når det drejer sig om miljøpolitik og om mange andre spørgsmål; samfundsøkonomien kan kun nyde fremme herved.

Vi har noteret os, at planen skal tages op til revision en gang om året, og det finder vi helt i orden. Vi lægger i CD overordentlig stor vægt på, at den danske industri får støtte og muligheder for at udvikle teknikker til brug for miljøformål. For os er det helt væsentligt, at miljøforanstaltningerne ikke koster arbejdspladser, og vi finder den hetz, der har været ført mod visse af vore erhverv, helt utilstedelig. Konkurrenceevnen må under ingen omstændigheder forringes, erhvervene har problemer nok i forvejen. Vi løser ikke problemerne ved at kalde hinanden for miljøsvin. Vi er jo alle med til at forurene; ikke én af os kan sige sig fri.

Det er gode tegn, når den radikale miljøminister nu tager afstand fra overbud og hovsaløsninger. Så har vi lov at håbe, at den fremtidige miljøpolitik bliver saglig og konstruktiv.

Ministeren nævner iværksættelse af forebyggende foranstaltninger på naturområdet. Det opfatter vi som noget meget positivt. Dette at man udnytter naturens selvrensende effekt til forbedring af miljøet, er samfundsøkonomisk at foretrække. Åløb skal have lov til at sno sig, og der skal plantes masser af træer, for netop træer har jo en god effekt over for luftforureningen. Ved udledning af spildevand på vådarealer har det vist sig, at rodzoner omsætter både kvælstof og tungmetaller, og vi vil anbefale, at der gøres forsøg med disse arealer i stor målestok.

Det er vigtigt, at vi på ethvert trin i miljøforbedringerne finder frem til, hvad naturen selv kan bidrage med, og hvordan vi kan stimulere den dertil. Det er et spørgsmål, om ikke en højere prioritering af den selvrensende effekt og en udvidet forskning heri kan føre frem til en reduktion af investeringerne.

I forbindelse med rensningsanlæg, hvor spildevandet renses for kvælstof og fosfor, er det mit indtryk, at eksperterne ikke er enige om, i hvor høj grad kvælstof er skadeligt for vore farvande, eller om det er forholdet imellem kvælstof og fosfor, der er det skadevoldende. Jeg mener helt klart, at de foreliggende forsøg og målinger bør granskes. Vi skal vide, hvad det er, vi gør, og derfor må vi have nye målinger;

ellers bliver det til hovsaløsninger, og det er jo ikke småpenge, vi taler om.

Hvad angår luftforureningen, beklager vi i CD, at man har droppet indkøbet af de sydafrikanske svovlfattige kul. Det har ikke just forbedret miljøproblemerne, snarere tværtimod. Det er klart, at når vi bruger kul med større svovlindhold, skal der bruges flere penge til rørgrensning. Desuden mener vi, det er lidt hyklerisk, når man råber op om kraftvarmeværkerens forurening, at afstå fra at ville drøfte a-kraft, som jo er den mest rene energikilde, der findes.

Hvad angår affaldsforbrænding, viser de nyeste undersøgelser, at dioxiners skadevirkning på mennesker ikke er bevist. Mon ikke dette område skulle op til en revision, så vi ikke fejlinvesterer her. Det drejer sig trods alt om 1 mia. kr.

Når man taler om affaldsbehandling, taler man også om genanvendelse, og jeg vil her blot nævne en enkelt ting, nemlig genbrug af flasker. Det er lidt af et paradoks, når vi har et af EF godkendt genanvendelsessystem af vore ølflasker, at vi så hober i tonsvis af kartoner op på vore lossepladser. Vi må satse på returflasker til alle produkter, der i dag distribueres i kartoner, men der må naturligvis være en passende omstillingstid for producenterne.

I øvrigt vil jeg gerne høre, hvad ministeren vil gøre for at informere befolkningen om den forurening, der starter allerede ved køkkenvasken og vaskemaskinen. Er dette med i den rådgivningsindsats og bedre dialog, som ministeren har givet udtryk for hun ønsker med de involverede parter, som f.eks. landmændene?

Vi må have nogle konkrete objektive oplysninger ud til alle borgere, alle må gøres miljøbevidste. Husholdningsaffaldet vil svinde kolossalt, såfremt samtlige husejere i dette land komposterer. Det bør være lovligt, og der bør oplyses om metoder og fremgangsmåde.

Når vi taler om husdyrgødning, savner jeg totalt ministerens vurdering af biogasforsøg. Det er jo ikke blot et spørgsmål om at opbevare gyllen i op til 6 eller 9 måneder. Det interessante er, at gyllen er et råstof, der kan omsættes her og nu i biogasanlæg. Landbruget kan spare millionbeløb til investering i gylletanke, og vel skal der investeres i biogasanlæg, men det er dog en rentabel investering, idet råstoffet omdannes til såvel el, varme, lugtfri gødning som